

Krinsp Hejdeback

Mordet på Olof Palme

930831/GT

Protokoll fört vid förhör med polisinspektör
ÖSTLING, Kjell Bertil f. [REDACTED], boende
[REDACTED].

Förhöret är hållet den 26 augusti 1993, kl. 08.25,
av krinsp Per Hejdeback utan tillgång till
förhörsvittne.

Förhörsp plats är RKP-A2:s lokaler på Polhems-
gatan 30, Sthlm.

Östling informeras om att han skall höras om sina iakttagelser och åtgärder
vid tiden för mordet på Olof Palme samt de omständigheter i övrigt som kan
vara till gagn i förundersökningen.

I sammanhanget då undertecknad påpekar att Östling tydligen inte tidigare
blivit hörd, vill han erinra om följande:

Någon dag efter mordet var Östling personligen, eventuellt tillsammans med annan kollega, uppkallade till ledningsrummet och fick där redogöra för sina synpunkter och vidtagna åtgärder. Såvitt Östling också kan komma ihåg i dag blev han och hans mannar i den piketstyrka som han då var chef för på sin första fredag uppringda och uppmanade att omedelbart inställa sig på polisstationen VD3 för att skriftligen avfatta en typ av PM över sina vidtagna åtgärder. Östling tillsammans med de övriga mannarna i piketstyrkan sammanträffade då på VD3 och gjorde en sammanfattning över deras åtgärder. Denna sammanfattning kördes sedan av Östling upp till ledningen och överlämnades personligen till den dåvarande ledningen där. Denna sammanfattning över vidtagna åtgärder skrevs på, såvitt Östling kan komma ihåg, ett vanligt A-4 ark.

Östling uppger så att han var chef i en piketstyrka på VD3 och att han den aktuella kvällen/natten mot den 1 mars, sannolikt gjorde nattur. Natturen

PKO
EH9984

H1

H2

Po1
Po2 X
Po3
Po4
Po5
EAE967H

omfattade tiden 21.00-07.00. Det kan också ha varit så att han gjorde sin ordinarie 17-2 tur. I piketstyrkan arbetade då som chaufför polisassistenten Leif Svensson och som patruller i bilen hade han ²Djurfelt, ³Hermansson och ⁴Vikström och ⁵Gedda. Vid tiden för händelsen uppehöll sig piketen i trakterna av Regeringsgatan eftersom deras avsikt var att flytta på Djurfelts bil som stod felparkerad. I vart fall var det så att om Djurfelts bil skulle stå kvar på den plats där den stod, så skulle han sannolikt få parkeringsböter. Djurfelts bil stod uppställd på Regeringsgatan. Djurfelt släpptes av på Regeringsgatan och körde sin bil medan piketbussen följde efter. Exakt färdväg kan inte Üstling i dag erinra sig, men han kommer ihåg så mycket att de kom in på Döbelnsgatan och körde denna söderut. I hörnet av Johannes Kyrkogård tog de vänster och sedan återigen första avtagsvägen till höger. De kom då upp på Johannesgatan där Djurfelt hittade en parkeringsplats. Piketbussen stannade till och stod alltså dubbelparkerad under den tiden Djurfelt parkerade sitt fordon och återvände till piketbussen. Ingen av poliserna i piketbussen lämnade denna under den tid Djurfelt gjorde sin parkering. Några exakta tidsangivelser kan Üstling inte ange.

H2

Härefter uppger Üstling vidare var det meningen att piketstyrkan skulle dra sig mot sitt hemdistrikt, alltså Södermalm för att ta sitt nattfika. De färdades alltså långsamt fram till David Bagares Gata där de tog höger och sedan Malmskillnadsgatan väster och ner mot Riksbanken. De färdades i maklig takt utan brådska. Vid Brunkebergstorg svängde chauffören på Leif Svensson höger och på väg ner mot rondellen, alltså Sergels Torg, hördes ett anrop via radion om att man skjuten och angivande av plats. Üstling svarade och tog jobbet.

H3

I dag kommer inte Üstling ihåg hur lång tid det tog för dem att ta sig från platsen strax söder om Sergels Torgs rondellen och fram till brottsplatsen, men han uppger att det måste röra sig om sekunder. Med det menar Üstling, att det sannolikt skedde på kortare tid än en minut. Ändå var de andra bil på plats när de kom fram. Kommissarie Gösta Söderström med chaufför hade anlänt strax före dem.

Po6
A1

X, D11440, I1V13091, DL13590, X13753, X12924, D14436, D14460, D2368, DL15188

Framme på brottsplatsen springer först Üstling ur bilen och fram till den som är skjuten. Üstling har den arbetsrutinen att han som befälhavare för en piketstyrka alltid först ensam går ur för att överblicka läget och när han har fått kontroll på läget, så beordrar han sina män till olika uppdrag. Så skedde alltså även nu.

Då Üstling kommer fram till den person som är nedskjuten pågår räddningsförsök. Såvitt han i dag kan erinra sig låg den skjutne på rygg och två personer var i färd med räddningsförsök. I vart fall gjorde personerna någonting aktivt. Vad bil 1, alltså vad kommissarie Söderström och hans män gjorde för aktivitet just i detta läge, kan inte Üstling svara på. Han minns helt enkelt inte. Efter att Üstling gjort sin första lägeskontroll, bestämde han sig snabbt för att satsa på att uppta jakten efter den förmodade gärningsmannen. Man ställde mer eller mindre frågan rakt ut, åt vilket håll gärningsmannen eller gärningsmännen hade begivit sig. Personerna på platsen pekade och svarade "åt det hållet" och syftade då på gränden in mot trapporna upp till Malmskillnadsgatan. Omedelbart härefter skickade Üstling iväg sitt manskap. Djurfelt och Hermansson gick tillsammans och Vikström och Gedda utgjorde en patrull. Något signalement kunde inte Üstling få just vid detta tillfälle, men bedömde att jakten omedelbart måste tas upp, varför han uppmanade sina mannar åt det hållet som gärningsmannen förmodades ha avviket med ordern att de själva fick söka efter "springande man" och någon som uppträdde konstigt och att han i övrigt inte hade fått några faktiska uppgifter. Üstlings tanke var att det viktigaste vid denna situation var att få iväg efterföljande polispersonal så fort som möjligt och att han efter hand kunde komplettera signalement på en eventuell gärningsman. Üstling stod i radio-kommunikation med sina patruller. Båda patrullerna i Üstlings piketbil tog tillsammans upp jakten. Detta skedde inom en ganska kort tidsperiod. Üstling menar att det fanns ingen tid att förlora. Exakt hur fort detta skedde, vet han inte. Üstling själv var således kvar på platsen. I detta läge vet inte Üstling att det är statsministern som är skjuten. Han vet inte heller att kvinnan som finns där ~~är~~ eller en av kvinnorna som finns där är Lisbeth Palme.

Härefter försöker Üstling få mera konkreta uppgifter på personens signalement och en ren allmän uppfattning om läget på platsen. Detta försöker han inskaffa sig genom personer som finns där och som kommit till. Han försöker få en kontroll över läget också genom kommissarien Gösta Söderström.

Efter ytterligare en kort tid kommer någon av Üstlings patruller tillbaka med en civil person. Civilpersonen hänvisas till någon, vilken Üstling i dag inte kommer ihåg, för att han hos denne ska kunna få lämna sin berättelse.

Kort tid härefter anländer en polisbuss till platsen. Det är polisinspektör Krister Persson som med sina mannar blir tilldelad arbetsuppgiften att sköta avspärningen. Üstling gör under tiden härefter fortsatta försök att få grepp om vad som inträffat och signalement på förmodad gärningsman.

Üstling vill poängtera att han vid den här tiden såg som sin huvuduppgift att ta upp jakten på den person som uppgavs ha sprungit från platsen. Han ville inte själv binda upp sig vid tagande av anteckningar och andra upplysningar utan hänvisade sådana arbetsuppgifter till andra kollegor.

Üstling meddelade via radion att han skickade ut två patruller för efterföljande av gärningsmen.

Under hand så anlände ytterligare polisbilar till platsen. Üstling hade under hand också kontakt med sina två patruller som rapporterade till honom de platser de befann sig på och vad de gjorde och i övrigt sina göranden och låtanden i allmänhet. Üstlings patruller gjorde, enligt Üstling själv, vad som ankom på dem och med tanke på de bakomliggande uppgifter som fanns, sitt bästa för att söka av de områden som kunde vara aktuella.

Efter att Djurfelt och hans kollega Hermansson avlämnat en civil person till brottsplatsen för att andra poliser skulle ta hand om denne person, så återvände Djurfelt efter order av Üstling åter tillbaka efter en förmodad flyktväg.

Po
JeppssonEIS
K011030Po
Kanankh
D12673

A14208
A14209

Ganska snart så anländer ambulans till brottsplatsen. Kort härefter så blir östling av sin chaufför Leif Svensson informerad om att den skjutne är Olof Palme. Östling trodde först knappt på uppgiften, men fick den alldeles strax härefter bekräftad av Gösta Söderström.

Vissa tankar for igenom Östlings huvud ^{när} och han erhöll beskedet om att det var Olof Palme som hade blivit skjuten. Han gjorde reflektioner över en eventuell statskupp. Han ställde sig själv frågan; var finns livvakterna? och i samband med det, kommer hans personal att konfronteras med civilklädda poliser vid jakten efter gärningsmannen och kan farliga situationer härvid uppstå. Östling, som hade fortlöpande kontakter med sina två patruller och vad de gjorde, lämnade givetvis i sin tur ut uppgifter efter hand som de blev kända. Det korta och dåliga signalement som först givits, blev så småningom ändrat nästan till det rakt motsatta. I dag så kan inte Östling erinra sig någonting av de signalement som var aktuella vid denna tid. Så småningom så blir det kommissarie Dahlgård, som också förmodligen fungerade som yttre chef vid den här tiden, som beordrade Östling och hans personal att delta vid ett tillslag vid klubben Oxen. Östling beordrade då tillbaka sina två patruller och deltog i en utsättning som hölls i närheten någonstans utomhus. Tillslaget skedde men Östling eller någon av hans manskap deltog inte i någon åtgärd som innebar gripanden eller liknande. Efter tillslaget mot spelklubben Oxen, beordrades Östling och hans manskap tillbaka till sitt hemdistrikt, alltså Södermalm, och avvaktade där. Här får sedan Östling ytterligare en piketstyrka att förfoga över och blir beordrad till en adress på Hornsgatan i Stockholm. Hans uppgift var att kontrollera en adress och sannolikt skulle detta ske efter ett tips av en taxichaufför som hade plockat upp en kund i närheten av brottsplatsen och transporterat denne till Hornsgatan. Östling tror i vart fall att det var Hornsgatan och han åkte dit med sina mannar. Platsen var försedd med en säkerhetsdörr, men inbrytning skedde och det visade sig vara tomt i lokalen. Lokalen var egentligen en ateljé.

H470
D136251
A14206
KA10843
A1
A11412
V9589
A13930
H5
D6212

02 Arbetsenhet*

i grövre brottmål

07 Avsnitt

08 Löpande nr

03 Upprättat(d) av*

telefon*

04
Fortsätt-
ningsblad

Uppgiftslämnare (efternamn och förnamn)

09 Brott med vilket uppgiften hör samman*

05
Förhörsprot06
Promemoria

Utskriftsdatum

10 | sak

H6
Efter denna arbetsuppgift blev Üstling beordrad att åka till Västerlånggatan och hålla rent utanför Palmes bostad från journalister och andra nyfikna. Detta skulle Üstling göra också för att skydda Lisbeth Palme som snart skulle återvända till sin bostad. Så småningom blev Üstling löst också från denna uppgift och han tror sig nu komma ihåg att han kunde åka hem efter avslutad nattur strax efter eller omkring klockan sju på morgonen.

Exakt vilken tid Lisbeth Palme anlände till bostaden på Västerlånggatan kan i dag inte Üstling erinra sig, men det var i alla fall en god bit efter klockan tre på morgonen.

Rent spontant uppger Üstling vidare att han vid den här tiden har klart minne av att han kände sig så frustrerad över att ingen vettig signalementsuppgift kunde gå att få fram. Han syftar då på att den som ju måste ha sett gärningsmannen tydligast var Lisbeth Palme och att hon borde ha hörts så fort som möjligt så att poliserna på gatan skulle veta vad för människa de sökte efter.

Denna berättelse är vad Üstling i stora drag i dag kan erinra sig. Han menar, om han hade hörts i anslutning till den inträffade händelsen, så hade han givetvis kunnat prestera en mycket detaljrikare rapport och med angivande av exakta tider.

Üstling kan i dag inte lämna uppgifter, detaljer eller andra omständigheter från brottsplatsen eller annat som kan vara till gagn i utredningen och leda förundersökningen av mordet på Olof Palme närmare sin lösning. Detta är givetvis ganska självklart, menar Üstling, att hade han haft uppgifter så hade han lämnat dem för länge sedan.

Förhöret är nedtecknad vid gjorda konceptanteckningar och är härefter intalat på band. Üstling skall efter utskriften ges tillfälle att läsa igenom förhöret. Förhöret avslutas kl. 09.35.

Stockholm som ovan

Per Hejdeback
Per Hejdeback, krinsp

RPS/ Stockholm

RKP/A2

Krinsp P Hejdeback 9177

Palmemordet

SPANINGSUPPSLAG

i grövre brottmål

07 Avsnitt

08 Löpande nr

04

Fortsätt-
ningablad

Uppgiftslämnare (efternamn och förnamn)

05

Förhørsprot

06

 Promemoria

Utskriftsdatum

10 sak

Den 1 september 1993 kl. 09.30 besökte pinsp Kjell Östling Palmegruppen och läste igenom det förhör som höll med honom den 26 augusti 1993.

han/
Han hade inget att erinra mot det intalade förhöret förutom att inte idag kan erinra sig att det var just Djurfelt och Hermansson som utgjorde en patrull och Vikström och Gedda den andra patrullen.